

SVĚTOVÁ NÁBOŽENSTVÍ

ZÁKLADNÍ POJMY

Náboženská víra

je odpovědí na duchovní potřeby člověka, prodlužuje lidskou důvěru, že za vším jednáním tkví „**vyšší smysl**“ (bůh). Že morálka a dobro se vyplácí. A že smrtí život nekončí.

Před sto lety se spekulovalo, že v dnešní době bude náboženská víra ojedinělým jevem. Opak je pravdou. V současnosti se člověk od **profánního** (všedního) světa stále častěji obrací k **posvátnému**.

- **NÁBOŽENSKOST (RELIGIOZITA)**

z lat. **religio** = spojovat (to, co nás spojuje)

příslušnost k církvi, k vyznání

(**religionistika** = vědní obor zkoumající náboženství)

- **DUCHOVNOST (SPIRITUALITA)**

hledání a nalézání **smyslu** a významu lidského života, vědomí **sebepřesahu** (vědomí jednoty s přírodou, s kosmem, se životem, s bytím)

náboženství jako ideologie

zkušenost

*osobní duchovní
(spirituální) zkušenost*

mýty

*příběhy, které shrnují
základní skupinovou víru*

etika

*morální zásady a pravidla
chování*

rituály

*vyjadřují uctívání, oběti a
další posvátné úkony*

nauka (doktrína)

*systém víry a náboženských
zkušeností*

společnost

*Institucionální formy
náboženství (církve)*

CÍRKVE

- společenské instituce, které organizují náboženský život svých členů
- musí mít míru otevřenosti
- nemohou po svých členech požadovat plnou identifikaci

SEKTY

- skupiny odštěpené od učení větších církví
- vnější svět označují za nepřátelský a uzavírají se před ním
- vyžadují plnou identifikaci

světová náboženství

náboženství knihy

- Křesťanství
(Nový zákon, univerzální)
- Islám
(Korán, univerzální)
- Judaismus
(Tóra, národní)

mystická náboženství

- Hinduismus
(polyteismus, národní)
- Buddhismus
(deismus, univerzální)

na světě dále nacházíme

původní (kmenová) náboženství

- původní africká náboženství
- původní australská náboženství
- čínský polyteismus
- zoroastrismus (perské národní)
- skandinávský šamanismus
- džinismus (pův. větev hinduismu)
- indiánská náboženství obou kontinentů

mystické a filozofické kultury a tzv. nová náboženská hnutí

- Taoismus, Konfucionismus
- Wicca
- Rytíři Jedi
- Svědkové Jehovovi
- Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů
- Scientologická církev
- Církev Sjednocení
- Hnutí Hare Kršna
- satanské kultury

náboženská mapa světa

stáhněte náboženskou mapu světa

odhady počtu členů

- křesťanství – 2 000 000 000
- islám – 1 400 000 000
- hinduismus – 860 000 000
- buddhismus – 400 000 000
- judaismus – 12 000 000
- kmenová náboženství – 50 000 000
- agnostikové a ateisté – 1 000 000 000

ateismus

- doslova *bezvěrectví*, bez vyznání
- nevyhraněný, hledající = *agnostik*
- věří v neexistenci čehokoli duchovního (bůh, duše, duchové, andělé, peklo, apt.), existuje jen hmota (fyz. částice) = *materialista*
- věří, že „něco“ nad námi je (dál se nezajímá) = *praktický ateista*, tzv. „něcista“
- humanista, jenž v duchu osvícenství odmítá nadvládu nehmotného stvořitele nad člověkem = *humanistický ateista*
- ČR patří k nejateističtějším regionům na světě

zodpovězte otázky:

1. Co je náboženská víra?
2. Co je religiozita a co spiritualita, jak spolu souvisí?
3. Jaký je rozdíl mezi církví a sektou?
4. Kterých pět náboženství je na světě nejrozšířenějších?
5. Jak vysvětlíte pojem ateismus?

LITERATURA A ZDROJE

- PARTRIDGE, CH. *Lexikon světových náboženství*. Praha: Slovart, 2006.
- DUDÁK, V. a spol. *Občanská nauka pro střední odborné školy*. Praha: SPN, 2003.
- WILKINSON, P. *Ilustrovaný slovník náboženství*. Praha: Slovart, 2008.
- HALÍK, T. *Prolínání světů*. Praha: nakladatelství Lidových novin, 2006.
- HALÍK, T. *Chci, abys byl: křesťanství po náboženství*. Praha: nakladatelství Lidových novin, 2012.